

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8., telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-354/17
R: 06-06; 04-06;/17

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
ODJELJENJA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO
I VODOPRIVREDU BRČKO DISTRIKTA BiH
za period 01. 01. - 31. 12. 2016. godine**

Brčko, juli 2017. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD	7
3. OPĆI DIO	7
4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE.....	9
6. NALAZI I PREPORUKE.....	10
6.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
6.2. USKLAĐENOST SA ZAKONSKIM PROPISIMA.....	11
6.3. PLAN I REALIZACIJA PLANOM PREDVIĐENIH ZADATAKA.....	12
6.4. PRIHODI I PRIMICI	12
6.5. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆIH IZDATAKA	13
6.5.1. <i>Izdaci za bruto plate i naknade</i>	14
6.5.2. <i>Izdaci za putne troškove</i>	14
6.5.3. <i>Izdaci za komunalne usluge</i>	14
6.5.4. <i>Izdaci za tekuće održavanje</i>	14
6.5.5. <i>Ugovorene usluge</i>	14
6.5.6. <i>Tekući grantovi</i>	15
6.6. BUDŽET KAPITALNIH POTREBA	17
6.7. OSTALI NALAZI.....	18
6.7.1. <i>Godišnji popis sredstava i obaveza na dan 31.12.2016. godine</i>	18
7. KOMENTAR.....	20

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8., telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

ODJELJENJE ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU ŠEFU ODJELJENJA

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u daljnjem tekstu: Odjeljenje) za period **01. 01. - 31. 12. 2016.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Šef Odjeljenja je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjeljenja i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti s važećim zakonskim i drugim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju, kao i primjerenost ponašanja revidiranog Odjeljenja nad sredstvima i imovinom koja mu je data na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 40/08; 29/14 i 23/16) i primjenjivim okvirom ISSAI revizijskih standarda („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 3/15). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama budžeta i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika nastanka materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za prezentaciju finansijskog poslovanja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

Nakon obavljene revizije finansijskog poslovanja za period 01.01.-31.12.2016. godine skrećemo pažnju na sljedeće:

- Odjeljenje u 2016. godini nije sačinjavalo izvještaj gradonačelniku o realizaciji podsticaja, što nije u skladu s odredbama članova 9 i 10 Zakona o podsticajima u poljoprivredi.
- Izdaci za ugovore o povremenim i privremenim poslovima realizovani su u iznosu od 38.082,52 KM, na osnovu ugovora za poslove vezane za realizaciju podsticaja koji su sistematizovani u organizacionom planu, kao i sa rokovima dužim od zakonski propisanih.
- Isplata podsticaja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje za 2016. godinu izvršena je u iznosu od 9.000.880,41 KM. Dokumentovanje činjeničnog stanja za proizvodnje započete i okončane prije donošenja budžeta i Pravilnika o podsticajima u 2016. godini, vršeno je sačinjavanjem privremenih zapisnika sa kriterijima koji su važili za 2015. godinu. Zbog ograničenog iznosa odobrenih sredstava vršena je isplata 80% od priznatog iznosa, a nakon odobravanja dodatnih sredstava amandmanima na budžet obračunata je razlika koja je ukalkulisana u izvršenje budžeta za 2016. godinu i sa razgraničenja isplaćivana u 2017. godini.
- Obavljanje popisa sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2016. godine nije izvršeno u roku propisanom Uputstvom. U popisnim listama Odjeljenja sadržana su sredstva koja nisu vlasništvo Distrikta, a realizovana su kroz kapitalni budžet ranijih godina po nabavnoj vrijednosti od 88.112,61 KM.

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim mogućih efekata napomena datih u prethodnom pasusu, finansijsko poslovanje Odjeljenja u toku 2016. godine, u materijalno značajnim aspektima je bilo usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora
Amra Ilić, dipl. oec.

Glavni revizor
Nekir Suljagić, dipl. oec.

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja, Odjeljenja za 2016. godinu, konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih, dali smo slijedeće preporuke:

Potrebno je da Odjeljenje obezbijedi blagovremenu izradu i dostavljanje Programa mjera za implementaciju preporuka iz izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja i njegovu dosljednu realizaciju u postavljenim rokovima.

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu identifikacije rizika, procjene vjerovatnoće njihovog nastanka i uticaja na finansijsko poslovanje Odjeljenja značajnih transakcija i aktivnosti Odjeljenja, propisati procedure neophodne za njihovo eliminisanje ili dovođenje na prihvatljiv nivo, te obezbijediti njihovu primjenu u svakodnevnom radu Odjeljenja uspostavljanjem sistemske komunikacije između učesnika i efektivnog monitoringa od strane rukovodstva Odjeljenja.

Potrebno je obezbijediti da se izvještavanje o realizaciji i rezultatima podsticaja vrši dosljednom primjenom Zakona o podsticajima u poljoprivredi.

Potrebno je podnošenje godišnjih izvještaja o radu za proteklu i programa rada za narednu godinu vršiti u rokovima propisanim Statutom Brčko distrikta BiH.

Potrebno je obezbijediti blagovremeno praćenje izvršenja plana prihoda u cilju njegovog usaglašavanja s planiranim veličinama i iskazivanja prihoda u vezi sa njihovom izvornom pripadnošću budžetskim organizacijama.

Potrebno je obezbijediti pravovremeno i efektivno praćenje izvršenja budžeta i preduzimanja mjera za pravilnu klasifikaciju izdataka i prezentaciju u obrazloženjima o izvršenju budžeta.

Potrebno je, u cilju obezbjeđenja namjenske upotrebe budžetskih sredstava, preraspodjele sredstava za određenu namjenu vršiti u granicama od 10% prvobitno odobrenog iznosa za te namjene.

Potrebno je obezbijediti ažurnost u praćenju izvršenja budžeta Odjeljenja, postavljanju zahtjeva za ispravku uočenih grešaka i naknadnu kontrolu njihovog otklanjanja u cilju realnije prezentacije izvršenja budžeta u odnosu na budžetom odobrena sredstva.

Potrebno je izvršavanje poslova sistematizovanih pozicija vršiti popunjavanjem upražnjenih radnih mjesta na osnovu javnog konkursa dosljednom primjenom Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH, a angažovanja po ugovorima o obavljanju povremenih i privremenih poslova vršiti za poslove koji nisu sistematizovani organizacionim planom, na način i u rokovima utvrđenim zakonskim propisima.

Potrebno je preduzeti aktivnosti neophodne za donošenje Pravilnika o podsticajima koji bi stupio na snagu prije perioda na koji se odnosi s jasno utvrđenim uslovima i neophodnom dokumentacijom za priznavanje podsticaja, s mjerljivim parametrima za ocjenu ispunjenja ciljeva podsticaja, kao i načinom usklađivanja kandidovanih zahtjeva

za podsticaj s odobrenim budžetskim sredstvima, čime bi se stvorile pravne pretpostavke za kontinuiran prijem i obradu zahtjeva, jednak tretman svih korisnika podsticaja, smanjenje grešaka u obradi zahtjeva i prestanak potrebe angažovanja trećih lica za obavljanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja.

Potrebno je grantove neprofitnim organizacijama odobravati za programe koji su u korelaciji s programskim ciljevima Odjeljenja i zahtjevima za odobravanje grantova.

Potrebno je, zbog složenosti procedure finansiranja i nabavke radova, prilikom realizacije navedenih projekta obezbijediti kontinuiran efektivan nadzor, kao i pravovremeno i detaljno informisanje nadležnih institucija o toku projekta, obimu, kvalitetu i vrijednosti izvršenih radova na osnovu vjerodostojne dokumentacije.

Potrebno je nakon višefaznog sticanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina, utvrditi korisni vijek upotrebe i isto imenovati u skladu sa njegovom funkcionalnom suštinom.

U slučaju naknadnih ulaganja u rekonstrukciju postojećih stalnih sredstava potrebno je, u skladu sa MRS-JS 17, utvrditi vrijednost dijela sredstva koji je rekonstrukcijom zamijenjen (nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti) kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva u cilju fer prikazivanja nove vrijednosti sredstva i njegovog vijeka korisne upotrebe u popisnim listama Odjeljenja, a samim tim i stanja cjelokupne stalne imovine u finansijskim izvještajima Brčko distrikta BiH.

Potrebno je blagovremenim pripremama i praćenjem rada komisije za popis sredstava, potraživanja i obaveza Odjeljenja obezbijediti dosljednu primjenu Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza u dijelu pouzdane identifikacije pojedinačnih stavki, zaduženih lica, popisa cjelokupne vlastite imovine i okončanja popisa i sačinjavanja izvještaja u propisanim rokovima.

NALAZI I PREPORUKE OBAVLJENE REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA ODJELJENJA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za 2016. godinu na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, drugim relevantnim propisima, kao i na osnovu Godišnjeg plana revizije.

3. OPĆI DIO

Odjeljenje je, shodno odredbama Statuta Brčko distrikta BiH, Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacionog plana Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, nadležno za:

- unapređenje i razvoj poljoprivrede, šumarstva, uzgoj životinja, lov i ribolov;
- režim, upotrebu, korištenje i zaštitu voda i vodotoka;
- agroindustriju;
- veterinarsku djelatnost;
- zaštitu i unapređivanje šuma;
- ruralni razvoj;
- i druge poslove iz nadležnosti Odjeljenja određene zakonom i drugim propisima.

Za izvršavanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja, na način propisan članom 2 Organizacionog plana, utvrđene su sljedeće organizacione jedinice:

1. Pododjeljenje za poljoprivredu,
2. Pododjeljenje za šumarstvo i vodoprivredu,
3. Pododjeljenje za veterinarstvo,
4. Pododjeljenje za analizu i administrativnu podršku i ruralni razvoj.

U okviru Pododjeljenja za šumarstvo i vodoprivredu je:

Odsjek za vodoprivredu.

U okviru Pododjeljenja za veterinarstvo je:

Odsjek za veterinarstvo i

Regionalna kancelarija AIMCS.

U okviru Pododjeljenja za analizu i administrativnu podršku i ruralni razvoj je:

Odsjek za ruralni razvoj.

Pododjeljenje za poljoprivredu nadležno je za:

- razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Brčko Distrikta BiH;
- pružanje savjetodavnih usluga iz oblasti poljoprivrede i stočarstva;
- stvaranje uslova u Brčko Distriktu BiH za postprivatizaciono investiranje;
- povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije u Brčko distriktu BiH.

Pododjeljenje za šumarstvo i vodoprivredu nadležno je za:

- pripremanje i sprovođenje zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede s ciljem racionalnog korištenja i zaštite šumskog fonda, racionalnog korištenja i zaštite divljači i lovišta, racionalnog korištenja i zaštite voda i vodnog dobra;

- obavljanje normativno-pravnih, studijsko-analitičkih, upravno-nadzornih poslova i poslova stručnog nadzora koji se odnose na oblast šumarstva, lovstva i vodoprivrede;
- pripremanje strategija i razvojnih politika upravljanja šumama i šumskim fondom, lovištima i lovnim fondom, vodama, vodoprivrednim objektima i javnim vodnim dobrom;
- pripremanje akata, analiza i informacija iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede;
- pripremanje stručnih podloga i rješenja za izradu razvojnog programa šumarstva, lovstva i vodoprivrede;
- čuvanje i zaštitu šumskog fonda kroz organizovani rad čuvarske službe;
- izradu prijedloga budžeta Pododjeljenja;
- implementaciju projekata iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede te koordinaciju s međunarodnim organizacijama koje finansiraju projekte iz navedenih oblasti u nadležnosti Pododjeljenja;
- davanje stručnih mišljenja, tumačenja i uputstava iz djelokruga rada Pododjeljenja;
- provođenje međunarodne saradnje, praćenje provođenje ugovora, konvencija i projekata;
- pripremanje potrebnih izvještaja Vladi i Skupštini kao i drugim nadležnim institucijama.

Pododjeljenje za veterinarstvo nadležno je za:

- publikovanje veterinarskih certifikata, uputstava i potvrda;
- veterinarske preglede proizvoda, sirovina prehrambenih proizvoda i njihovo obilježavanje, kao i veterinarske preglede stočne hrane, vode za napajanje životinja i otpadaka u proizvodnji, skladištenju i prometu radi obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti;
- praćenje i kontrolu trgovine i upotrebe lijekova u veterinarskoj medicini;
- kontrolu efikasnosti i štetnosti lijekova;
- kontrolu zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda, otpadaka i stočne hrane, životinjskog sjemena, jajnih ćelija i embriona, kao i vode za napajanje životinja;
- vođenje registra životinja i objekata na regionalnom i nacionalnom nivou u skladu s propisima;
- osposobljavanje jedinica za prvu veterinarsku pomoć civilne zaštite;
- obezbjeđivanje izvođenja kontrole imunosti;
- obezbjeđivanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija u prehrambenim proizvodima;
- obezbjeđivanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija kod životinja i stočne hrane;
- uvođenje i razvijanje informacionog sistema u veterinarstvu BiH.

Pododjeljenje za analizu i administrativnu podršku i ruralni razvoj nadležno je za:

- izradu planova za ruralni razvoj sela koji odražavaju potrebe i aspiracije lokalnog stanovništva u skladu s prirodnim bazom resursa;
- koordinaciju razvoja pomenutih planova od strane Vlade, nevladinih organizacija i donatora (što će koristiti kao osnova mikro-kreditnih linija pogodnih za razvoj malih preduzeća u ruralnim područjima);
- odabiranje pilot projekata za implementaciju na osnovu ocjene ekonomskog i socijalnog efekta koje bi oni mogli imati. Ovi projekti će obuhvatiti sheme bitne za cijelu a pogotovu ruralnu zajednicu;
- kreiranje mjera koje mogu dovesti do povećanja zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima uključujući male sheme za započinjanje biznisa;

- provođenje aktivnosti upravljanja i koordinaciju projekata u Odjeljenju;
- implementaciju projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita;
- Monitoring kredita i projekata;
- podršku obezbjeđenju ruralnih kredita;
- koordinaciju entitetskih, povezanih projektnih inicijativa.

Za izvršenje poslova iz djelokruga rada Odjeljenja sistematizovano je **71** radno mjesto u Organizacionom planu, dok je na dan 31.12.2016. godine u Odjeljenju bilo **62** zaposlenika. Odjeljenje je smješteno u vlastitom prostoru u Mostarskoj ulici 145 (zgrada bivšeg Instituta za uljarice).

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Odjeljenja za 2016. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja budžeta, ocjena sistema internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti i ovlaštenjima sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjeljenja je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje obavljeno u skladu sa zakonskim važećim propisima, kao i primjerenog ponašanja rukovodioca Odjeljenja nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realnog osnova za ocjenu da li su preduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

Obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Na osnovu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2015. godinu broj 01-02-03-13-312/16 od 14.06.2016. godine Odjeljenje je sačinilo Akcioni plan po preporukama iz Izvještaja sa obrazloženjem i komentarima izvještaja i mjerama za rješavanje primjedbi iz revizorskog izvještaja, te isti putem sekretarijata Vlade dana 20.09.2016. godine dostavio Uredu za reviziju, nakon roka propisanog Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Odjeljenje obezbijedi blagovremenu izradu i dostavljanje Programa mjera za implementaciju preporuka iz izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja i njegovu dosljednu realizaciju u postavljenim rokovima.

Uvidom u planirane aktivnosti i izvještaj o radu Odjeljenja za 2016. godinu, te osvrtom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke**

Odjeljenje je realizovalo preporuke koje se odnose na:

- dosljednu primjenu odredaba Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta prilikom sačinjavanja obrazloženja o realizaciji budžeta,
- usklađivanje prijedloga Pravilnika o podsticajima za 2016. godinu sa Zakonom o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji,
- donošenje odluke o visini troškova telefonskih usluga,
- sadržaj programa rada,
- definisanje uslova zbrinjavanja napuštenih pasa.

- **Nerealizovane preporuke**

Odjeljenje nije realizovalo preporuke, koje se odnose na zaključivanje ugovora o povremenim i privremenim poslovima, planiranje i vršenje popisa imovine i obaveza na način i u rokovima propisanim Uputstvom.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Radom Odjeljenja rukovodi šef Odjeljenja, u skladu sa zakonom i uputstvima gradonačelnika, predlaže neophodne mjere radi efikasnog i efektivnog ostvarivanja utvrđenih ciljeva i zadataka iz nadležnosti Odjeljenja, zalaže se za poboljšanje stanja u oblastima iz svoje nadležnosti, te zastupa i štiti interese zaposlenih u tim oblastima. Pododjeljenjima rukovode šefovi pododjeljenja, koji pružaju pomoć šefu Odjeljenja u rukovođenju pojedinim oblastima ili područjima rada.

Radi ostvarenja programskih ciljeva, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je uspostaviti funkcionalan sistem internih kontrola, što spada u odgovornost menadžmenta. Odjeljenje je određene elemente interne kontrole uspostavilo donošenjem Pravilnika o internoj kontroli i pojedinačnih akata i procedura usmjerenih na konkretne procese: prijem i obrada zahtjeva, odobravanje podsticaja, naknadnu kontrolu podnesenih zahtjeva i ispunjenosti kriterija propisanih Pravilnikom o podsticajima, prodaja drvnih sortimenata, dodjela šumskih sadnica, kontrola čišćenja prostorija, kontrola upotrebe telefona, vođenju registra poljoprivrednih gazdinstava, .

Definisanje procedura je izvršeno bez identifikacije značajnih rizika koji mogu onemogućiti postizanje ciljeva Odjeljenja, procjene vjerovatnoće njihovog nastanka i njihovog uticaja na poslovanje Odjeljenja, kao i definisanja odgovarajućih mjera za njihovo sprječavanje i korekciju negativnih efekata na poslovanje.

S tim u vezi možemo zaključiti da navedeni akti, zbog usmjerenosti na pojedinačne aktivnosti Odjeljenja, ne daju osnovu za uspostavu cjelovitog i efikasnog sistema internih kontrola. Osim toga u sistemu internih kontrola nedostaje adekvatan sistem nadzora, informisanja i komunikacija o nalazima kontrolnih aktivnosti, kako unutar Odjeljenja tako i sa ostalim učesnicima u povezanim procesima.

Kontrolni postupci, obavljani na osnovu općih uputstava iz organizacionog plana, su formalizovani i svedeni na rutinske transakcije, što potvrđuju uočeni propusti i nepravilnosti i to:

- neblagovremenost donošenja programa rada i izvještaja o radu,
- neblagovremenost izvještavanja o realizaciji i efektima podsticaja,
- propusti u analitičkom praćenju izvršenja budžeta i neblagovremenom usklađivanju evidencija o prihodima i rashodima sa evidencijama u Glavnoj knjizi Trezora,
- zaključivanje ugovora o povremenim i privremenim poslovima za poslove postojećih sistematizovanih pozicija i preko maksimalnog vremena na koji se isti zaključuju,
- povećavanje obima ranije podnesenih zahtjeva za podsticaj nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva,
- neizvršavanja popisa na način i u roku propisanim Uputstvom,

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu identifikacije rizika, procjene vjerovatnoće njihovog nastanka i uticaja na finansijsko poslovanje Odjeljenja značajnih transakcija i aktivnosti Odjeljenja, propisati procedure neophodne za njihovo eliminisanje ili dovođenje na prihvatljiv nivo, te obezbijediti njihovu primjenu u svakodnevnom radu Odjeljenja uspostavljanjem systemske komunikacije između učesnika i efektivnog monitoringa od strane rukovodstva Odjeljenja.

6.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

Zakonom o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 11/06; 19/07 i 15/10), kao cilj donošenja ovog zakona je definisano je osiguranje dugoročnih podsticaja koji će omogućiti stvaranje i unapređivanje komercijalne poljoprivredne proizvodnje, zadržavanje stanovništva na selu i ukupni ruralni razvoj u Brčko distriktu BiH.

Sredstva za podsticaje namijenjena su za razvoj stočarstva, voćarstva, ratarstva i povrtlarstva; regresiranje kamata za investicione kredite u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji; participaciju za uvođenje novih tehnologija u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji; za organsku proizvodnju i ruralni razvoj putem povećanja konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača, zaštite ruralne okoline i leader pristupa, diversifikacije razvojnih aktivnosti i poboljšanja kvaliteta života u ruralnim područjima na cijeloj teritoriji Distrikta.

Članom 9 Zakona je utvrđena obaveza Odjeljenja da krajem godine ili periodično izvještava gradonačelnika o realizaciji podsticaja, dok je članom 10 propisana obaveza gradonačelnika da Skupštini Distrikta dva puta godišnje, šestomjesečno, dostavlja izvještaje o rezultatima podsticaja.

Revizijom je utvrđeno da Odjeljenje u 2016. godini nije sačinjavalo izvještaj o realizaciji podsticaja, niti je od strane gradonačelnika sačinjen izvještaj o rezultatima podsticaja u funkciji uspostave adekvatnog sistema monitoringa u korištenju podsticaja definisanog Općom politikom Brčko distrikta BiH za period 2013.-2016. godine i ocjene realizacije zakonom postavljenih ciljeva, što nije u skladu sa navedenim odredbama Zakona.

Potrebno je obezbijediti da se izvještavanje o realizaciji i rezultatima podsticaja vrši dosljednom primjenom Zakona o podsticajima u poljoprivredi.

6.3. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odredbama člana 58 Statuta Brčko distrikta BiH utvrđena je obaveza podnošenja godišnjeg izvještaja o radu Vlade Distrikta i programa rada Vlade za narednu godinu na kraju svake kalendarske godine. Revizijom smo utvrdili da su Izvještaj o radu za 2015. godinu i Program rada Odjeljenja za 2016. godinu, kao sastavni dijelovi Izvještaja i Programa Vlade Distrikta, sačinjeni i dostavljeni sekretaru Vlade Distrikta 19.01.2016. godine, to jest nakon isteka roka propisanog Statutom.

Odjeljenje je izradilo Program rada za 2016. godinu s pet ciljeva djelovanja, i to:

- izrada planova za ruralni razvoj, implementacija projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita te poboljšana kreditna podrška u oblasti poljoprivrede,
- razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Brčko distrikta BiH,
- racionalno korištenje i unapređenje šumskog fonda, uređenje vodotoka i povećanje stepena zaštite od poplava,
- povećanje stepena zaštite zdravlja životinja i smanjen stepen opasnosti prelaska zaraza na ljude i
- aktivnosti u borbi protiv korupcije.

U skladu sa postavljenim ciljevima, Odjeljenje je po isteku godine izradilo Izvještaj o radu u kojem su pojedinačno navedene aktivnosti u 2016. godini koje su provedene u cilju njihove realizacije sa ocjenom stepena realizacije i obrazloženjem uzroka u slučaju neizvršenja.

Na osnovu uvida u Program rada i izvještaj o radu i tokom revizije planiranih i realizovanih transakcija i procesa utvrdili smo da Odjeljenje nije izvršilo planirane aktivnosti koje se odnose na donošenje jedinstvene strategije upravljanja projektima u skladu sa okvirima na nivou BiH jer nije postignuta saglasnost učesnika. Od zakonodavnih aktivnosti nisu doneseni zakoni o pčelarstvu, ambroziji, izmjene zakona o podsticajima u poljoprivrednoj proizvodnji, niti je stavljen van snage zakon o zemljoradničkim zadrugama.

Odjeljenje je Program rada za 2017. godinu i Izvještaj o radu za 2016. godinu sačinilo i dostavilo Sekretarijatu Vlade Brčko distrikta BiH 19.01.2017. godine, nakon isteka roka propisanog Statutom Brčko distrikta BiH.

Odjeljenje je, nakon toga, dana 27.02.2017. godine na zahtjev glavnog koordinatora Vlade izvršilo korekciju prvobitnog programa rada radi njegovog usklađivanja sa Općom politikom Brčko distrikta BiH za period 2016.-2020. godina.

Potrebno je podnošenje godišnjih izvještaja o radu za proteklu i programa rada za narednu godinu vršiti u rokovima propisanim Statutom Brčko distrikta BiH.

6.4. Prihodi i primici

Odjeljenje je za 2016. godinu planiralo prihode u iznosu od **868.700,00 KM**, a ostvarilo u iznosu od **1.074.585,37 KM** ili 123,7 % (tabela br. 3 u prilogu Izvještaja).

Prihodi se odnose na:

- **administrativne takse** na Uvjerenje o bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom, na Rješenja o dozvoli za uvoz, na zahtjev za polaganje ribolovačkih ispita, uvjerenja o položenom ribolovačkom ispitu, na vodoprivredne uslove i saglasnosti, dozvole, na zahtjev za sječu u privatnim šumama; u iznosu **1.525,00 KM**
- **posebne naknade i takse**, odnosno posebne vodoprivredne naknade, naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede u zemlji i posebne vodoprivredne naknade za izvađeni materijal iz vodotoka u iznosu **906.947,70 KM**;
- **prihodi od pružanja javnih usluga**, i to: prihodi od prodaje drveta fizičkim licima, sredstva za reprodukciju privatnih šuma, sredstva za reprodukciju šuma u vlasništvu Distrikta i usluge laboratorijskog ispitivanja plodnosti zemljišta u iznosu **134.180,39 KM** ;
- **ostale neplanirane uplate**, odnose se na refundaciju utroška električne energije za rad Crpne stanice „Đurići“ Vučilovac od Agencije za vode Sarajevo i JU „Vode Srpske“ Bijeljina u iznosu od **24.692,50 KM**,
- **grantovi iz inostranstva** od povratka namjenskog robnog kredita za steone junice u iznosu 264,00 KM i
- **prihoda koji ne pripadaju Odjeljenju 6.974,93 KM.**

Povećanje naplate značajnijih prihoda u odnosu na plan bilo je kod naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma (135,5%), posebne vodoprivredne naknade za izvađeni materijal iz vodotoka (213,7 %) i sredstava za reprodukciju šuma (215,7%).

Manje ostvarenje prihoda u odnosu na plan je kod naknada za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede u zemlji (93,8 %) i uslovljeno je smanjenim brojem veterinarsko-sanitarnih pregleda istovara robe animalnog porijekla.

U okviru ostvarenih prihoda iskazan je iznos od 6.974,93 KM, koji predstavlja prihode drugih budžetskih organizacija što ukazuje na propuste u praćenju prihoda Odjeljenja i njihovom blagovremenom usaglašavanju s evidencijama glavne knjige Trezora Brčko distrikta BiH.

Potrebno je obezbijediti blagovremeno praćenje izvršenja plana prihoda u cilju njegovog usaglašavanja s planiranim veličinama i iskazivanja prihoda u vezi sa njihovom izvornom pripadnošću budžetskim organizacijama.

6.5. Planiranje i izvršenje tekućih izdataka

Tekući budžet Odjeljenja za 2016. godinu odobren je u iznosu od 12.112.985,86 KM, a izvršen je u iznosu od 11.528.117,67 KM, odnosno 95,2% (tabela br. 1 u prilogu Izvještaja).

Prilikom unutrašnje preraspodjele budžetskih sredstava za putne troškove Odjeljenje je premašilo ograničenje od 10% prvobitnog budžeta, što nije u skladu sa članom 16 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2016. godinu.

Potrebno je obezbijediti pravovremeno i efektivno praćenje izvršenja budžeta i preduzimanja mjera za pravilnu klasifikaciju izdataka i prezentaciju u obrazloženjima o izvršenju budžeta.

Potrebno je, u cilju obezbjeđenja namjenske upotrebe budžetskih sredstava, preraspodjele sredstava za određenu namjenu vršiti u granicama od 10% prvobitno odobrenog iznosa za te namjene.

6.5.1. Izdaci za bruto plate i naknade

Izdaci za bruto plate i naknade odobreni su budžetom u iznosu 1.348.179,27 KM, a izvršeni u iznosu od 1.317.203,14 KM ili 97,7% plana.

U okviru bruto plata i naknada Odjeljenje je iskazalo probijanje budžeta na poziciji naknada troškova zaposlenim za 3,9% u iznosu 236,20 KM. Uvidom u analitičku evidenciju utvrđeno je da su u okviru izdataka za naknade evidentirani izdaci za podsticaje u poljoprivredi za dva korisnika u iznosu 3.583,20 KM, što ukazuje na propuste u analitičkom praćenju izvršenja budžeta i blagovremenoj komunikaciji sa Trezorom Brčko distrikta BiH u cilju pravovremenih ispravki knjiženja.

Navedeni propusti su uočeni i u analitičkim evidencijama drugih rashoda, bez uticaja na ukupno ograničenje budžetske pozicije.

Potrebno je obezbijediti ažurnost u praćenju izvršenja budžeta Odjeljenja, postavljanju zahtjeva za ispravku uočenih grešaka i naknadnu kontrolu njihovog otklanjanja u cilju realnije prezentacije izvršenja budžeta u odnosu na budžetom odobrena sredstva.

6.5.2. Izdaci za putne troškove

Izdaci za putne troškove odobreni su u iznosu 11.500,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 7.853,96 KM ili 68,30%.

6.5.3. Izdaci za komunalne usluge

Izdaci za komunalne usluge odobreni su u iznosu od 28.300,00 KM, a izvršeni u iznosu od 16.264,12 KM, ili 57,5 %.

6.5.4. Izdaci za tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje odobreni su u iznosu 403.700,00 KM, a izvršeni u iznosu od 366.588,34 KM ili 90,8% plana. Najznačajniji izdaci odnose se na sanaciju šteta od poplava 219.928,76 KM, održavanje vodoprivrednih objekata 80.014,04 KM, održavanje zelenih površina 34.498,11 KM i održavanje vozila 16.387,05 KM.

6.5.5. Ugovorene usluge

Ugovorene usluge odobrene su u iznosu od 524.000,00 KM, a izvršene u iznosu od 467.782,34 KM ili 89,3 %.

Od navedenog iznosa najznačajniji izdaci odnose se na usluge nasipanja poljskih puteva i čišćenje kanala odnosi se 127.899,62 KM, usluge zbrinjavanja pasa lotalica 99.975,00 KM, usluge protivgradne zaštite 81.090,00 KM, usluge laboratorijskog ispitivanja uzoraka 72.885,67 KM.

U okviru ugovorenih usluga, Odjeljenje je po osnovu ugovora o povremenim i privremenim poslovima, realizovalo iznos od 38.082,52 KM. Uvidom u pojedinačne ugovore ustanovljeno je da se najveći dio odnosi na unos i ažuriranje podataka o podsticajima što je obrazloženo kašnjenjem u donošenju Pravilnika o podsticajima i ograničenošću roka za obradu zahtjeva za podsticaj i donošenje odluka o isplati.

Najveći broj ugovora realizovan je u zadnjem kvartalu 2016. godine s ugovorenim radom u punom radnom vremenu.

Na osnovu postojanja upražnjenih pozicija, saglasnosti Vlade Distrikta za angažovanje i opisa ugovorenih poslova vidljivo je da se poslovi uglavnom podudaraju sa opisima poslova koji su sistematizovani u Organizacionom planu Odjeljenja, što ukazuje na nedosljednu primjenu člana 46 stava 4 Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH kojim je predviđeno: „**izuzetno**, rad u organima javne uprave može se, uz saglasnost Vlade, zasnovati u vidu angažovanja izvršioaca za privremene i povremene poslove u slučaju ispunjavanja obaveza iz nadležnosti organa javne uprave za koje ne postoje predviđena radna mjesta”.

Potrebno je izvršavanje poslova sistematizovanih pozicija vršiti popunjavanjem upražnjenih radnih mjesta na osnovu javnog konkursa dosljednom primjenom Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH, a angažovanja po ugovorima o obavljanju povremenih i privremenih poslova vršiti za poslove koji nisu sistematizovani organizacionim planom, na način i u rokovima utvrđenim zakonskim propisima.

6.5.6. Tekući grantovi

Izdaci za tekuće grantove za 2016. godinu odobreni su budžetom u iznosu od 9.452.068,00 KM, a izvršeni u iznosu 9.109.880,41 KM ili 96,4 %.

Od navedenog iznosa na grantove pojedincima odnosi se 9.000.880,41 KM i na grantove neprofitnim organizacijama 109.000,00 KM.

Grantovi pojedincima koji se odnose na podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji su odobreni u iznosu od 9.343.068,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 9.000.880,41 KM, ili 96,3 %.

Odobrovanje podsticaja vrši se na osnovu Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2016. godinu (u daljem tekstu: Pravilnik) koji je donesen je 08.09.2016. godine a stupio je na snagu 14.09.2016. godine.

Dana 26.09.2016. godine izvršena je izmjena koja je stupila na snagu 18.10.2016. godine.

Nosioci registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, kao korisnici podsticaja podnose zahtjeve za dodjelu podsticaja, kojom prilikom predaju svu potrebnu dokumentaciju neophodnu za sticanje prava za korištenje podsticaja. Tokom godine podnosioci zahtjeva podnose i nove zahtjeve, po drugim osnovama za korištenje sredstava podsticaja kao dopune prvobitno podnesenog zahtjeva. Rok za podnošenje zahtjeva za podsticaje

proizvodnje započete prije donošenja Pravilnika je 45 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika, dok je opšti rok 45 dana od raspisivanja javnog poziva.

Članom 5 Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji regulisano je da pravo na podsticaj imaju korisnici pod uslovom: da su upisani u Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata u Brčko distriktu BiH ili jednom od registara; da obavljaju djelatnost iz oblasti poljoprivrede ili sprovode mjere politike ruralnog razvoja u Brčko distriktu BiH koje obuhvataju mjere za: povećanje konkurentnosti, zaštitu ruralne okoline i leader pristup, diversifikaciju aktivnosti u ruralnim područjima i poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima; da imaju prebivalište, sjedište ili posjeduju vlastito poljoprivredno zemljište na teritoriji Brčko distrikta BiH; da je veći dio proizvodnje namijenjen ili za prodaju na tržištu ili za uskladištenje ili će biti potrošen kao reprodukcioni materijal u vlastitoj proizvodnji ili za realizaciju projekata i mjera ruralnog razvoja; da su ispunili obaveze prema Brčko distriktu BiH po osnovu: ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH; ugovora o robnim kreditima za steone junice; doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenih za pravna lica i poreznih obaveza za pravna lica. Korisnici koji ostvare pravo na podsticaj dužni su da dobijena sredstva namjenski koriste.

Pravilnikom je namjensko korištenje veoma široko postavljeno u obliku prodaje ili skladištenja za reprodukciju ili kasniju prodaju bez obaveze kasnijeg dokazivanja namjenske upotrebe uskladištenih proizvoda, što dovodi u pitanje realizaciju postavljenog cilja stvaranja i unapređivanja komercijalne poljoprivredne proizvodnje, koja bi nakon finalizacije bila verificirana na tržištu.

Članom 7 tačkom 5 Pravilnika o podsticajima je propisano da „svaki naredni zahtjev korisnik podnosi kao dopunu prvobitno podnesenog zahtjeva“. Na obrascima zahtjeva za podsticaj iz aplikacije Odjeljenja u slučaju nekompletnosti zahtjeva stranci je ostavljen rok od 15 dana da dostavi nedostajuću dokumentaciju. Na osnovu jednog zahtjeva koji je dopunjen (proširen) 15 dana nakon podnošenja osnovnog zahtjeva, odnosno 9 dana nakon krajnjeg roka za podnošenje zahtjeva, koji je određen javnim pozivom, isplaćeno je 4.500,00 KM podsticaja.

Pravilnikom nisu jasno precizirani uslovi i rokovi naknadne dopune zahtjeva za podsticaj u dijelu naknadnog dokumentovanja ispunjavanja uslova za podsticaj (prilozi) i/ili proširenja prvobitnog zahtjeva čime nije osiguran jednak tretman svih korisnika podsticaja.

Osim toga Pravilnikom nisu uspostavljeni mjerljivi parametri za ocjenu ostvarivanja zakonom utvrđenih ciljeva podsticaja niti su unaprijed definisani prioriteta u podsticanju pojedinih vrsta proizvodnje, tako da se mjerenje efekata podsticaja svodi na finansijsko izvršenje budžeta.

Zbog neblagovremenog donošenja Pravilnika o podsticajima u 2016. godini, do njegovog donošenja je dokumentovanje započete i okončane proizvodnje vršeno na osnovu privremenih zapisnika Komisije odjeljenja koji su vršeni na zahtjev potencijalnih korisnika, na osnovu kriterija iz Pravilnika za 2015. godinu.

U vrijeme raspisivanja javnog poziva za podsticaje nisu bila obezbijeđena dovoljna sredstva tako da je Odjeljenje prvobitno izvršilo obračun i isplatu 80% iznosa utvrđenog po Pravilniku, a razlika je nakon amandmana na budžet ukalkulisana u izvršenje 2016. godine i isplaćena u 2017. godini.

Revizijom pojedinačnih privremenih zapisnika i zahtjeva za podsticaj podnesenih u toku 2016. godine utvrdili smo postojanje nepravilnosti i pogrešaka u obliku: pogrešnog upisa broja parcele na kojoj je zasnovana proizvodnja, zasnivanje dvije nekompatibilne

proizvodnje na istoj parceli, prihvatanje proširenja zahtjeva za podsticaj nakon krajnjeg roka za podnošenje zahtjeva, izostanak dokumentovanja stvarnog izvršenja radnje utvrđivanja izlazne težine u zapisnicima o tovu stoke. Osim navedenog uočeno je da je određen broj korisnika propustio da podnese zvanične zahtjeve za podsticaj, s obzirom da su prije usvajanja Pravilnika podnosili zahtjeve za izlazak komisije za sačinjavanje privremenog zapisnika, te zbog formalnih razloga nisu mogli ostvariti pravo na podsticaj.

Potrebno je preduzeti aktivnosti neophodne za donošenje Pravilnika o podsticajima koji bi stupio na snagu prije perioda na koji se odnosi s jasno utvrđenim uslovima i neophodnom dokumentacijom za priznavanje podsticaja, s mjerljivim parametrima za ocjenu ispunjenja ciljeva podsticaja, kao i načinom usklađivanja kandidovanih zahtjeva za podsticaj s odobrenim budžetskim sredstvima, čime bi se stvorile pravne pretpostavke za kontinuiran prijem i obradu zahtjeva, jednak tretman svih korisnika podsticaja, smanjenje grešaka u obradi zahtjeva i prestanak potrebe angažovanja trećih lica za obavljanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja.

Grantovi neprofitnim organizacijama odobreni su i izvršeni u iznosu od 109.000,00 KM.

Grantovi su pozicionirani u knjizi budžeta. Odobravanje i isplata izvršeni su u skladu sa Odlukom o usvajanju Programa utroška tekućih grantova u Odjeljenju za 2016. godinu, na osnovu pojedinačnih zahtjeva korisnika. Kriteriji za dodjelu su da je organizacija pozicionirana u Programu i da uz zahtjev mora priložiti Plan rada za 2016. godinu, Rješenje o registraciji i izvještaj o utrošku granta za prethodnu godinu. Revizijom smo utvrdili da planovi rada uglavnom nemaju korelaciju sa zahtjevom za sredstvima. Osim toga značajan dio grantova odobren je za sticanje imovine neprofitnih organizacija bez stvaranja uslova za naknadno praćenje njene namjenske upotrebe i sprečavanja njenog otuđenja.

Potrebno je grantove neprofitnim organizacijama odobravati za programe koji su u korelaciji sa programskim ciljevima Odjeljenja i zahtjevima za odobravanje grantova.

6.6. Budžet kapitalnih potreba

Odobrena sredstva budžeta kapitalnih potreba za period 2014.-2016. godina iznosila su 4.896.022,30 KM, a izvršena su u iznosu od 1.448.971,02 KM, ili 29,6% izvršenja (Tabela 2 u prilogu Izvještaja).

Ukupno odobrena sredstva za 2016. godinu iznose 664.000,00 KM a izvršena su tokom 2016. godine u iznosu od 10.000,00 KM ili 1,5%.

Od projekata odobrenih budžetom za 2015. godinu koji nisu realizovani navodimo najznačajnije:

5804 Čišćenje i proširenje korita rijeka i potoka na području Brčko distrikta BiH - podkomponenta 2B raspoloživi iznos 1.770.673,00 KM, izvršeno 0,86%.

5806 Sanacija štete - Sanacija oštećenja na kanalskoj mreži hidromeliracionog sistema "Objeda" na području Vučilovca i Krepšića odobreni 500.000,00 KM izvršenje 0%.

5812 Sanacija oštećenja obala i dna odvodnih kanala i gravitacionog ispusta na ustavi u Vučilovcu - podkomponenta 2A iznos raspoloživi 150.927,00 KM, izvršeno 5,08%.

Projekti su u fazi raspisivanja tendera za izvođenje radova.

Navedeni projekti se finansiraju iz kreditnih sredstava Svjetske banke, a procedura nabavke i realizacija projekata u Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH vrši se preko APCU-Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata RS u Banja Luci. Uzimajući u obzir postojanje posrednika za implementaciju projekata, složenost njihove realizacije i postojanja iskustava u korištenju inostranih kreditnih sredstava moguće je očekivati prolongiranje rokova realizacije koji mogu dovesti do dodatnih troškova u vidu naknada i kamata.

Potrebno je, zbog složenosti procedure finansiranja i nabavke radova, prilikom realizacije navedenih projekata obezbijediti kontinuiran efektivan nadzor od strane Odjeljenja, u cilju pravovremenog i detaljnog informisanje nadležnih institucija o toku projekta, obimu, kvalitetu i vrijednosti izvršenih radova u cilju omogućavanja preduzimanja mjera za otklanjanje uočenih nedostataka i racionalnog raspolaganja odobrenim sredstvima.

6.7. Ostali nalazi

6.7.1. Godišnji popis sredstava i obaveza na dan 31.12.2016. godine

Odlukom šefa Odjeljenja broj: 13-002362/16 od 14.11.2016. godine imenovana je Komisija za popis stalnih sredstava i obaveza.

Članom 3 stav 1 Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 30/08) propisano je da komisija za popis sredstava, potraživanja i obaveza kod budžetskih institucija ima zadatak da: vrši popis sredstava, potraživanja i obaveza u skladu sa ovim uputstvom, da kod popisa stalnih sredstava na vidnom mjestu stavi naljepnicu s pripadajućim inventurnim brojem, i sačinjava popise po kancelarijama uz potpis službenika iz te kancelarije.

Članom 7 stavom 1 Uputstva je propisano da je komisija za popis dužna da izvrši popis i da isti dostavi Centralnoj komisiji i Trezoru najkasnije do 15. januara naredne godine.

Komisija Odjeljenja je izvršila popis stalnih sredstava i obaveza na dan 31.12.2016. godine i isti dana 03.03.2017. godine dostavila Centralnoj popisnoj komisiji.

Uvidom u popisne liste utvrdili smo da je imenovanje pojedinačnih stalnih sredstava vršeno preuzimanjem naziva iz ugovora ili faktura koji ne odražavaju suštinu sredstva, nego posla koji je ugovoren i izvršen (uređenje, naknada, regulacija, rekonstrukcija). U popisne liste uključena je i imovina koja ne pripada Distriktu ali je realizovana kroz kapitalni budžet (sadnice višegodišnjeg drveća u privatnim šumama). U izvještaju je posebno iskazana vrijednost imovine u ZUP „Krug mašina“ koja je iskazana na osnovu stanja u knjigama, s obzirom da komisija nije imala pristup imovini.

Uočili smo također, da se naknadna ulaganja često iskazuju kao posebno sredstvo ili uvećavaju vrijednosti odgovarajuće postojeće stalne imovine bez dokumentovanja promjene funkcionalnih karakteristika ili vijeka trajanja rekonstruisanih sredstava, te bez isknižavanja vrijednosti imovine koja je navedenim ulaganjima zamijenjena.

Komisija je 20.02.2017. godine izvršila usaglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja s Direkcijom za finansije BDBiH, što znači da popis stalnih sredstava i obaveza nije izvršen u propisanom roku, te isti nije blagovremeno dostavljen Centralnoj komisiji i Trezoru, što nije u skladu s članom 7 stavom 1 tačkom a) Uputstva.

Uočeni nedostaci ukazuju da je popis značajnim dijelom izvršen preuzimanjem knjigovodstvenih evidencija, a ne utvrđivanjem stvarne suštine sredstava i njihove realne vrijednosti na dan popisa.

Potrebno je nakon višefaznog sticanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina, utvrditi korisni vijek upotrebe i isto imenovati u skladu sa njegovom funkcionalnom suštinom.

U slučaju naknadnih ulaganja u rekonstrukciju postojećih stalnih sredstava potrebno je, u skladu sa MRS-JS 17, utvrditi vrijednost dijela sredstva koji je rekonstrukcijom zamijenjen (nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti) kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva u cilju fer prikazivanja nove vrijednosti sredstva i njegovog vijeka korisne upotrebe u popisnim listama Odjeljenja, a samim tim i stanja cjelokupne stalne imovine u finansijskim izvještajima Brčko distrikta BiH.

Potrebno je blagovremenim pripremama i praćenjem rada komisije za popis sredstava, potraživanja i obaveza Odjeljenja obezbijediti dosljednu primjenu Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza u dijelu pouzdane identifikacije pojedinačnih stavki, zaduženih lica, popisa cjelokupne vlastite imovine i okončanja popisa i sačinjavanja izvještaja u propisanim rokovima.

7. KOMENTAR

Odjeljenju je uručen Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za 2016. godinu broj: 01-02-03-13-280/17 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

Odjeljenje se dopisom broj: 13-001719/17 od 06.07.2017. godine očitovalo i dalo obrazloženja i primjedbe na nalaze i preporuke date u Nacrtu izvještaja o reviziji.

Revizorski tim je razmotrio obrazloženja u vezi s neblagovremenim donošenjem planova rada i izvještaja o radu za proteklu godinu, te prihvata postojanje podijeljene odgovornosti svih učesnika u tom procesu, ali ostaje pri stavu da isti predstavlja područje gdje su potrebna i moguća značajna poboljšanja u narednom periodu.

Primjedbe u vezi sa izvještavanjem o podsticajima nisu prihvaćene s obzirom da Odjeljenje svojim jednim izvještajem nije stvorilo pretpostavke za izvršavanje obaveze gradonačelnika o polugodišnjem izvještavanju Skupštine Brčko distrikta BiH o rezultatima podsticaja.

Nalazi i preporuke vezane za obim preusmjeravanja sredstava u visini 10% ukupnog tekućeg budžeta nisu uticali na konačno mišljenje o finansijskom poslovanju obzirom da su u pogledu obima formalno u okviru propisa. Promjene pojedinačnih budžetskih pozicija izvan 10% iznosa prvobitnog budžeta i preusmjeravanja odobrenih sredstava na kraju perioda na koji se odnose, suštinski predstavljaju značajnu promjenu njihove namjene utvrđene odlukom Skupštine o usvajanju budžeta i neprimjereno ponašanje u planiranju i raspolaganju budžetskim sredstvima.

Odjeljenje nije dostavilo nove dokaze koji bi bitno izmijenili nalaze i kvalifikacije date u Nacrtu izvještaja te ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec

Tatjana Pavlović-Klašnić, dipl. iur

8. PRILOZI

Struktura planiranih i izvršenih tekućih izdataka za 2016. godinu

Tabela br. 1

Ekon. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2015.	Plan budžeta 2016.	Preraspodjela	Rebalans	Odobreni budžet	Izvršenje 2016.	% 8/3	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8		9
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	1.305.581,99	1.362.360,22	0,00	-14.180,95	1.348.179,27	1.317.203,14	101	97,7
611100	Bruto plate i naknade	1.303.009,49	1.356.360,22	0,00	-14.180,95	1.342.179,27	1.310.966,94	101	97,7
611200	Naknade zaposlenim	2.572,50	6.000,00	0,00	0,00	6.000,00	6.236,20	242	104
612100	Doprinosi na teret poslodavca	38.200,23	42.259,45	0,00	-850,86	41.408,59	38.415,74	101	92,8
613000	Izdaci za materijal i usluge	1.005.685,94	1.286.330,00	0,00	-15.000,00	1.271.330,00	1.062.618,38	106	83,6
613100	Putni troškovi	5.595,01	7.500,00	4.000,00	0,00	11.500,00	7.853,96	140	68,3
613200	Izdaci za energiju	78.326,62	81.500,00	0,00	0,00	81.500,00	33.838,43	43	41,5
613300	Izdaci za komunalne usluge	17.835,75	28.300,00	0,00	0,00	28.300,00	16.264,12	91	57,5
613400	Nabavka materijala	113.201,69	187.330,00	-19.000,00	0,00	168.330,00	138.290,90	122	82,2
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	30.505,24	46.900,00	0,00	0,00	46.900,00	27.413,50	90	58,5
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	21.490,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
613700	Izdaci za tekuće održavanje	269.720,38	403.700,00	0,00	0,00	403.700,00	366.588,34	136	90,8
613800	Izdaci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	4.775,75	7.100,00	0,00	0,00	7.100,00	4.586,79	96	64,6
613900	Ugovorene usluge	464.234,94	524.000,00	15.000,00	-15.000,00	524.000,00	467.782,34	101	89,3
614000	Tekući grantovi	12.282.526,69	7.645.500,00	0,00	1.806.568,00	9.452.068,00	9.109.880,41	74	96,4
614200	Grantovi pojedincima	12.231.526,69	7.536.500,00	0,00	1.806.568,00	9.343.068,00	9.000.880,41	74	96,3
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	51.000,00	109.000,00	0,00	0,00	109.000,00	109.000,00	214	100
614500	Subvencije privatnim preduzećima	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Ukupno tekući izdaci	14.631.994,85	10.336.449,67	0,00	1.776.536,19	12.112.985,86	11.528.117,67	79	95,2

Budžet kapitalnih potreba**Tabela br. 2**

Godina	Odobreno	Izvršeno do 2016.	Izvršeno 2016.	Ukupno izvršenje	%
2014.	1.450.775,00	783.593,89	390.350,62	1.173.944,51	80,9
2015.	2.781.247,30	0,00	265.026,51	265.026,51	9,5
2016.	664.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00	1,5
UKUPNO:	4.896.022,30	783.593,89	665.377,13	1.448.971,02	29,6

Prikaz planiranih i ostvarenih prihoda i primitaka po vrstama**Tabela br. 3**

Opis	Ostvarenje 2015.	Plan prihoda	Ostvarenje 2016.	%
Prihodi od nefinans. jav. preduz. i fin. javnih institucija	0	800	0	0,0
Administrativne takse	5818	22.000	1.525	6,9
Posebne naknade i takse	725262,9	721.500	906.948	125,7
Prihodi od pružanja javnih usluga	67196,92	121.400	134.180	110,5
Neplanirane uplate-prihodi	54631,6	0	24.693	
Grantovi iz inozemstva-sredstva od povrata kredita u vidu steonih junica	1788,35	3.000	264	8,8
Prihodi koji ne pripadaju Odjeljenju	0,23	0	6.975	
U K U P N O:	854.698	868.700	1.074.585	123,7